

N-4503

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) Examination

November / December - 2017

Financial Decision Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ (અ) નાણાકીય સંચાલન એટલે શું ? તેનો અર્થ અને વ્યાખ્યા સમજાવી, ૭
નાણાકીય સંચાલનના કાર્યક્ષેત્રની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો.

- (બ) નાણાકીય સંચાલનનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૭

અથવા

- ૧ એક કંપની રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦નું મૂડીરોકાણ ધરાવતા એક પ્રોજેક્ટમાં રોકાણ ૧૪
કરવા ઈચ્છે છે. આ પ્રોજેક્ટમાંથી કરવેરા બાદ પરંતુ ધસારા પહેલાં ઉદ્ભવતો રોકડ
પ્રવાહ નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	પ્રોજેક્ટ - A	પ્રોજેક્ટ - B
૧	૧,૨૫,૦૦૦	૨,૫૦,૦૦૦
૨	૧,૮૭,૫૦૦	૨,૫૦,૦૦૦
૩	૧,૮૭,૫૦૦	૬૨,૫૦૦
૪	૧,૨૫,૦૦૦	૬૨,૫૦૦

૫% વટાવના દરે રૂ. ૧નું વર્તમાન મૂલ્ય ૦.૮૫૨૪, ૦.૮૦૭૦, ૦.૮૬૩૮
તથા ૦.૮૨૨૭ છે.

નીચેની પદ્ધતિના આધારે બંને પ્રોજેક્ટનું મૂલ્યાંકન કરો :

- (૧) પરત આપ સમય
- (૨) સરેરાશ વળતરનો દર
- (૩) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય
- (૪) આંતરિક વળતરનો દર.

૨ (અ) દર્શન લિમિટેડની તા. ૩૧-૩-૨૦૧૨ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી ૭ નીચે મુજબ છે :

સ્રોત	ચોપડે કિંમત	બજાર કિંમત
૧ ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦ લેખે	૮,૦૦,૦૦૦	રૂ. ૨૦ પ્રતિ શેર
૨ ૧૦%ના પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. ૧૦૦ લેખે	૨,૦૦,૦૦૦	રૂ. ૭૫ પ્રતિ શેર
૩ ૧૪%ના ડિબેન્ચર દરેક રૂ. ૧૦૦ લેખે	૧૦,૦૦,૦૦૦	રૂ. ૮૦ પ્રતિ ડિબેન્ચર

ઈક્વિટી શેર ઉપર અપેક્ષિત રિવિડન્ડનો દર ૨૦% જેના ઉપર ૮% લેખે વૃદ્ધિ દર અપેક્ષિત છે. કરવેરાનો દર ૪૦% છે.

ગણતરી કરો :

- (૧) ચોપડે કિંમત તથા બજાર કિંમતના આધારે ભારિત સરેરાશ પડતરની ગણતરી કરો.
- (૨) જો કંપની વધારાના રૂ. ૫,૪૦,૦૦૦ની જરૂરિયાત હોય અને તે ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૮ લેખે મેળવવાનો હોય તો સીમાંત ભારિત સરેરાશ પડતરની ગણતરી કરો.

- (બ) અભિ લિમિટેડે ૧૨%ના ૧૦,૦૦૦ પરત ન કરી શકાય તેવા પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૫૦૦નો એક એવા બહાર પાડ્યા. શેર બહાર પાડવાનો ખર્ચ રૂ. ૧૦ શેરદીઠ થયેલ છે. જો કંપની શેર :
- (૧) મૂળ કિંમતથી બહાર પાડે તો
  - (૨) ૧૦% પ્રીમિયમથી બહાર પાડે તો અને
  - (૩) ૧૦% વટાવથી બહાર પાડવામાં આવે, તો પ્રેફરન્સ શેરની પડતર શોધો.

અથવા

- ૨ “નાણાકીય લિવરેજ એ બે ધારી તલવાર છે.” આ વિધાનની સમજૂતી આપી વિવિધ લિવરેજની ચર્ચા કરો. ૧૪

- ૩ (અ) નીચેની માહિતી બે કંપનીની છે : ૧૦

વિગત	કંપની-A	કંપની-B
ઈક્વિટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. ૧૦ લેખે)	૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
૧૦%નું દેવું	૧૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
કુલ રોકાણ	૫૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
ચોખ્ખી કાર્યકારી આવક	૧૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦

નીચેની ગણતરી કરો :

- (૧) જો બંને કંપનીની ઈક્વિટી મૂડી પડતર ૧૨% હોય તો બંને કંપનીની સમગ્ર મૂડી પડતર ચોખ્ખી આવક (NI) અભિગમ અનુસાર ગણો. તેના પર નોંધ લખો.
- (૨) જો બંને કંપનીની સમગ્ર મૂડી પડતર ૧૫% હોય તો ઈક્વિટી મૂડી પડતરની બંને કંપની માટે ચોખ્ખી કાર્યકારી આવક (NOI) અભિગમ અનુસાર ગણો. તેના પર નોંધ લખો.

- (બ) મૂડી માળખાના વિવિધ અભિગમો સમજાવો. ૪

અથવા

૩ (અ) ડિવિઝન્ડ નીતિના વિવિધ પ્રકાર સમજાવી સ્થિર ડિવિઝન્ડ નીતિના ફાયદા-મર્યાદાની સમજૂતી આપો. ૭

(બ) ડિવિઝન્ડ ચુકવણી માટે કાયદાકીય અંકુશની સમજૂતી આપો. ૭

૪ (અ) કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત નક્કી કરતા વિવિધ પરિબલોની સમજૂતી આપો. ૭

(બ) વિવિધ પ્રકારની કાર્યશીલ મૂડીની સમજૂતી આપો. ૭

અથવા

૪ ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

(૧) કાર્યશીલ મૂડીનું સંચાલન

(૨) કાર્યશીલ મૂડીની લાક્ષણિકતાઓ.

૫ (અ) રોકડ બજેટ એટલે શું ? રોકડ બજેટના ફાયદા-મર્યાદા વિસ્તારથી સમજાવો. ૭

(બ) ઈન્વેન્ટરી અંકુશનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૭

અથવા

૫ (અ) લેણાંની જાળવણી માટેની વિવિધ પડતરની ચર્ચા કરો. ૭

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : ૭

(૧) ઈન્વેન્ટરી અંકુશ માટે વિવિધ સપાટી

(૨) કડક તથા ઉદાર ઉધાર નીતિ.

ENGLISH VERSION

- 1 (a) Explain meaning and definitions of Financial Management and discuss scope of Financial Management in detail. 7
- (b) Explain importance of Financial Management. 7

OR

- 1 A company is considering to install to project involving an investment of Rs. 5,00,000 each. The net profit before charging depreciation from the project but after tax are as under : 14

<i>Year</i>	<i>Project-A</i>	<i>Project-B</i>
1	1,25,000	2,50,000
2	1,87,500	2,50,000
3	1,87,500	62,500
4	1,25,000	62,500

Present value of Re. 1 at 5% rate is as follows :
0.9524, 0.9070, 0.8638, 0.8227. Calculate following methods :

- (1) Pay back period
- (2) Average rate of return
- (3) Net present value
- (4) Internal rate of return.

- 2 (a) Following information details related to Darshan Ltd. 7
for the year ending 31-3-2012 :

<i>Sources</i>		<i>Book value</i>	<i>Market value</i>
1	E/s of Rs. 10 each	8,00,000	Rs. 20 per share
2	10% P/s of Rs. 100 each	2,00,000	Rs. 75 per share
3	14% Debenture of Rs. 100 each	10,00,000	Rs. 80 per debenture

Expected equity dividend is 20% which will grow
at 8%, tax rate is 40%.

Find out :

- (1) Weighted average cost of capital based on book value and market value.
  - (2) If company is planning to finance Rs. 5,40,000 by equity share at Rs. 18 per share. Calculate marginal cost of capital of the company.
- (b) Abhi Ltd. issued 12% 10,000 Ir-redeemable P/s of 7
Rs. 500 each. Floatation cost is Rs. 10 per share.
If company issue shares :
- (1) At par
  - (2) At 10% premium
  - (3) At 10% discount. What is cost of P/s capital ?

OR

- 2 Discuss various types of leverage and explain with example that, "Financial leverage is two side weapon". 14

- 3 (a) Following details relate to the 2 companies : 10

<i>Particulars</i>	<i>Com.-A</i>	<i>Com.-B</i>
Equity capital (Rs. of Rs. 10)	40,000	20,000
10% debts	10,000	30,000
Total Investment	50,000	50,000
Net operating income	10,000	10,000

Answer the following :

- (1) Given the cost of equity of 12% for both the companies. Calculate cost of the firm for both under NI approach and comment on it.
- (2) Given the cost of the firm at 15% for both the companies. Calculate the cost of equity for both the company NOI approach and comment on it.
- (b) Explain various approaches for capital structure. 4

OR

- 3 (a) Explain various types of dividend policy and discuss advantage and disadvantage of stable dividend policy. 7
- (b) Explain legal restriction on payment of dividend. 7

4 (a) Explain various factors determining needs of working capital requirements. 7

(b) Various types of working capital. - Explain. 7

OR

4 Write short notes : 14

(1) Management of working capital

(2) Characteristics of working capital.

5 (a) What is cash budget ? Explain in detail the advantage and disadvantage of cash budget. 7

(b) Discuss importance of inventory control. 7

OR

5 (a) Discuss various cost of maintaining receivables. 7

(b) Write short notes : 7

(1) Various level for inventory control

(2) Strict and liberal credit policy.